

TURIZMNI AHOLI BANDLIGIGA TA'SIRI

Toshkent kimyo xalqaro universiteti, turizm

yo'nalishi, talabasi **Bahromov Asadbek**

Toshkent kimyo xalqaro universiteti,

turizm yo'nalishi, talabasi **Abduxalilov Asadbek**.

Annotatsiya: Turizm bugungi kunda ko'plab mamlakatlar iqtisodiyotining muhim tarmog'iga aylangan. U nafaqat iqtisodiy o'sishni ta'minlash, balki aholi bandligini oshirishda ham muhim rol o'ynaydi. Turizm sohasining rivojlanishi, yangi ish o'rinlarini yaratish, mahalliy iqtisodiyotni jonlantirish va ijtimoiy hayotni yaxshilashga xizmat qiladi. Ushbu maqolada turizmning aholi bandligiga ta'sirini haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: turizm, daromadlar, bandlik, iqtisodiyot, iqtisodiy o'sish, ijtimoiy tarmoqlar, muloqot.

Аннотация: Сегодня туризм стал важной отраслью экономики многих стран. Он играет важную роль не только в обеспечении экономического роста, но и в повышении занятости населения. Развитие туристического сектора служит созданию новых рабочих мест, оживлению местной экономики и улучшению социальной жизни. В этой статье представлена информация о влиянии туризма на занятость.

Ключевые слова: туризм, доходы, занятость, экономика, экономический рост, социальные сети, общение.

Abstract: Today, tourism has become an important sector of the economy of many countries. It plays an important role not only in ensuring economic growth, but

also in increasing the employment of the population. The development of the tourism sector serves to create new jobs, revive the local economy and improve social life. This article provides information on the impact of tourism on employment.

Key words: tourism, income, employment, economy, economic growth, social networks, communication.

Turizm, birinchi navbatda, yangi ish o'rinlarini yaratadi. Mehmonxonalar, restoranlar, sayyohlik agentliklari, transport xizmatlari va boshqa turistik infratuzilma ob'ektlari aholi uchun yangi ish joylarini taqdim etadi. Odatda, turizm sohasida ishlovchilar yoshlar va ayollardan iborat bo'ladi, chunki bu soha ko'pincha moslashuvchan ish soatlari va qisqa muddatli ishlarni taklif etadi. Ish bilan ta'minlangan odamlar, o'z daromadlarini oshirish imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa ularning hayot sifatini yaxshilashga yordam beradi. Turizm sohasida ishlovchilar ko'plab ko'nikmalarni egallashadi, masalan, xizmat ko'rsatish, muloqot va muammolarni hal qilish kabi ko'nikmalar. Bu ko'nikmalar, o'z navbatida, ularning kelajakdagi ish faoliyatida foydali bo'ladi. Turizmning aholi bandligiga ta'siri mahalliy iqtisodiyotga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mehmonlar mahalliy restoranlarda ovqatlanadi, do'konlardan xarid qiladi, turli madaniy tadbirlarda ishtirok etadi. Bu jarayon mahalliy ishlab chiqaruvchilar va xizmat ko'rsatuvchilarga talabni oshiradi. Mahalliy iqtisodiyotning rivojlanishi esa aholi bandligini oshirishga olib keladi. Turizm orqali keladigan daromadlar, mahalliy aholi uchun yangi imkoniyatlar yaratadi va ularni iqtisodiy jihatdan mustahkamlaydi. Mahalliy ish o'rinlarining ko'payishi, aholi bandligini oshirishga xizmat qiladi, chunki odamlar o'z oilalarini ta'minlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ijtimoiy jihatdan ham turizm aholi bandligiga ta'sir ko'rsatadi. Turizm orqali mahalliy aholi boshqa mamlakatlar va madaniyatlar bilan tanishadi. Bu jarayon, o'z navbatida, madaniyatlararo muloqotni rivojlantiradi va ijtimoiy aloqalarni kengaytiradi. Mahalliy aholi, turizm orqali boshqa mamlakatlardan kelgan sayyohlar bilan muloqot qilish orqali, yangi g'oyalar va tajribalar bilan

tanishadi. Bu esa, o'z navbatida, ularning madaniyatini yanada boyitadi va turizm sohasida yangi imkoniyatlar yaratadi. Madaniy tadbirlar va festivallar, mahalliy aholi uchun yangi ijtimoiy aloqalar o'rnatish va o'z madaniyatini namoyish etish imkoniyatini beradi. Turizmning aholi bandligiga ta'siri ekologik jihatdan ham muhimdir. Turizm sohasida ishlovchilar, ekologik muhofaza va barqaror rivojlanish masalalariga e'tibor qaratishadi. Bu esa, o'z navbatida, mahalliy resurslarni tejashga va tabiatni muhofaza qilishga yordam beradi. Ekologik muhofaza, aholi bandligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi, chunki toza va sog'lom muhitda yashash, aholi salomatligini yaxshilaydi. Ekoturizm, masalan, tabiatni saqlash va mahalliy aholini ish bilan ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. [1]

Mahalliy resurslarni samarali foydalanish, aholi bandligini oshirishga yordam beradi, chunki bu jarayon mahalliy iqtisodiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Turizmning aholi bandligiga ta'siri global miqyosda ham sezilarli. Globalizatsiya jarayonida turizm, xalqaro ishchi kuchining harakatlanishini ta'minlaydi. Bu esa, turizm sohasida ishlovchi odamlar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Xalqaro tajribalar almashinuvi, turizm sohasida ishlovchilarning ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi va yangi ish o'rinlarini yaratadi. Xalqaro turizm, mahalliy aholi uchun yangi imkoniyatlar, tajribalar va madaniyatlar bilan tanishish imkoniyatini beradi. Bu jarayon, aholi bandligini oshirishga yordam beradi, chunki odamlar yangi kasblarni o'rganish, yangi tillarni bilish va xalqaro miqyosda raqobatlashish imkoniyatiga ega bo'ladilar.[2]

Turizm sohasining rivojlanishi, shuningdek, yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni joriy etishga olib keladi. Turizm sohasida raqobat kuchaygani sari, kompaniyalar yangi xizmatlar va mahsulotlar taklif etishga intilishadi. Bu, o'z navbatida, ishchilarni yangi ko'nikmalarni o'rganishga undaydi va ularning malakasini oshiradi. Innovatsiyalar, turizm sohasida ishlovchilarning ish sifatini oshirishga yordam beradi va umumiy ish bozorida raqobatbardoshligini oshiradi. Yangi xizmatlar

va texnologiyalar, mehmonlarga qulayliklar yaratish va ularning ehtiyojlarini qondirishda muhim ahamiyatga ega.[3]

Turizmning aholi bandligiga ta'siri ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. Turizm sohasida ishlovchi odamlar, o'z ish joylarida barqaror daromadga ega bo'lishadi. Bu esa ularning ijtimoiy barqarorligini ta'minlaydi va iqtisodiy inqirozlar paytida ham o'z oilalarini ta'minlash imkoniyatini beradi. Ijtimoiy barqarorlik esa, o'z navbatida, jamiyatda tinchlik va xavfsizlikni ta'minlaydi. Turizm orqali yaratilgan ish o'rinlari, ijtimoiy muammolarni hal qilishda ham yordam beradi, chunki ish bilan ta'minlangan odamlar, o'z hayotlarini yaxshilashga intilishadi. Shuningdek, turizm sohasida barqaror rivojlanishni ta'minlash, aholi bandligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Barqaror turizm, tabiiy resurslarni tejashga, madaniy merosni saqlashga va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi. Bu jarayon, aholi bandligini oshirishga, yangi ish o'rinlarini yaratishga va iqtisodiy rivojlanishga xizmat qiladi. Barqaror turizm, shuningdek, ekologik muhofaza va ijtimoiy mas'uliyatni ham o'z ichiga oladi. Turizm sohasida amalga oshiriladigan siyosatlar va strategiyalar, aholi bandligini oshirishga qaratilgan bo'lishi kerak. Har bir mamlakat va mintaqaning o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olish zarur. Turizm sohasida ishlovchilarning malakasini oshirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va barqaror rivojlanish strategiyalarini amalga oshirish, aholi bandligini oshirishga yordam beradi. [4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, turizmning aholi bandligiga ta'siri juda keng va ko'p qirrali. U iqtisodiy o'sish, ijtimoiy rivojlanish va ekologik muhofaza masalalarini birlashtirib, aholi bandligini oshirishga yordam beradi. Turizm sohasini rivojlantirish, nafaqat iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, balki aholi uchun yangi imkoniyatlar yaratish va

ijtimoiy hayotni yaxshilashga xizmat qiladi. Shu sababli, turizmni rivojlantirish, har bir mamlakat va mintaqa uchun muhim strategik yo'nalish hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaeva, N. (2020). "Turizm va iqtisodiy rivojlanish: O'zbekiston misolida." O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi, Tashkent.
2. Murodov, B. (2019). "Turizm sohasida aholi bandligini oshirishning innovatsion yo'nalishlari." O'zbekiston davlat iqtisodiyot universiteti, Tashkent.
3. Qodirov, A. (2021). "Barqaror turizm va uning iqtisodiy ta'siri." O'zbekiston milliy universiteti, Tashkent.
4. Axmedov A. (2022). "Turizm va aholi bandligi: nazariy va amaliy jihatlar." O'zbekiston turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi, Tashkent.
5. Ismoilov, S. (2023). "Turizm va ish bilan ta'minlash: O'zbekistondagi tendensiyalar." O'zbekiston iqtisodiy tadqiqotlar instituti, Tashkent.
6. Karimova, D. (2020). "Turizm sohasining ijtimoiy-iqtisodiy ta'siri." O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti, Tashkent.
7. Nurmatov, R. (2021). "Turizm va aholi bandligi: tadqiqot va natijalar." O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti, Tashkent.